

מגילה

פרק ד'

המשלים, מברך לאחריה. וכל שאר קורין בתורה אין מברכין לא לפנייה ולא לאחריה.

והאידנא נהיגי עלמא דכולהו מברכין לפנייה ולאחריה, גזירה משום הנכנסים ולא שמעו הראשון שברך לפנייה, ויאמרו אין ברכה בתורה לפנייה, ומשום היוצאים ולא ישמעו החותם מברך לאחריה, והראשונים לא ברכו, ויאמרו אין ברכה בתורה לאחריה.

א בראשי חודשים ובחולו של מועד קורין ארבעה. אין פותחין מהן ואין מוסיפין עליהן, ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה, מברך לפנייה ולאחריה.

ואין מוסיפין עליהן - דבראשי חודשים ובחולו של מועד נמי איפא ביטול מלאכה, דמלאכת דבר האבד מותרת.

זה הכלל: כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב, קורין ארבעה. ביום טוב, חמישה. ביום הכיפורים, ששה. בשבת, שבעה. אין פותחין מהן, אבל מוסיפין עליהן, ומפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה, מברך לפנייה ולאחריה.

ביום טוב חמישה - דכל דטפי ליה מילתא מחבריה, טפי ליה גבא. הילכך בראשי חודשים ובמועד דאיפא קרבן מוסף קורין ארבעה, יום טוב דאיפא ביטול מלאכה קורין חמישה, יום הכיפורים דענוש פרת קורין ששה, ושבת דחייב סקילה קורין שבעה.

ב אין פורסין את שמע, ואין עוברין לפני התיבה, ואין נושאים את כפיהם, ואין קורין

מגילה

פרק ד'

א הקורא את המגילה עומד ויושב, קראה אחד, קראה שנים, יצאו.

הקורא את המגילה עומד ויושב - רצה עומד, רצה יושב.

קראה שנים - ביחד יצאו, ולא אמרנו שני קולות אין נשמעין כאחד, דכיון דחביבא להו יתבי דעתיהו.

מקום שנהגו לברך, יברך, ושללא לברך, לא יברך.

מקום שנהגו לברך - אחריה, יברך.

אבל לפנייה חייב לברך בכל מקום שלש ברכות: "על מקרא מגילה", ו"שעשה נסים", ו"שהחיינו" - בין בלילה בין ביום, דקריאה של יום עיקר, דכתיב (אסתר ט' כח) "והימים האלה נזכרים ונעשים". ואיפא למאן דאמר דכיון שברך שהחיינו בלילה, לא יברך ביום שהחיינו, והכי מסתברא.

בשני ובחמישי ובשבת במנחה, קורין שלשה. אין פותחין ואין מוסיפין עליהן, ואין מפטירין בנביא.

ואין מוסיפין עליהן - שלא יקשה לציבור, מפני שהן נמי מלאכה. ושבת במנחה נמי סמוך לחשיכה הוא, שהרי כל היום היו רגילים לדרוש. ומהאי טעמא נמי אין מפטירין.

הפותח והחותם בתורה, מברך לפנייה ולאחריה.

הפותח והחותם בתורה מברך לפנייה ולאחריה - המתחיל לקרות בתורה ראשון מברך לפנייה, והאחרון - החותם שהוא

מגילה

פרק ד'

בתורה, ואין מפטירין בנביא.

אין פורסין על שמע - עשרה שבאו לבית הכנסת אחר שקראו ציבור את שמע, עומד אחד ואומר קדיש וברכו וברכה ראשונה שלפני קריאת שמע. פורסין לשון פרוסה, כלומר: חצי דבר - משתי ברכות שלפני קריאת שמע אומר ברכה אחת.

ואין עוברין לפני התיבה - שליח צבור.

ואין נושאין כפיהן - לברך ברפת כהנים.

ואין קורין בתורה - בציבור.

וכל הני אין נעשים בפחות מעשרה, דכתיב (ויקרא כ"ב לב) "ונקדשתי בתוך בני ישראל" - כל דבר שבקדושה לא יהא בפחות מעשרה: כתיב הקא "בתוך בני ישראל", וכתיב ה"תם (במדבר ט"ז כא) "הבדלו מתוך העדה הזאת" - מה להלן עשרה, שאין עדה פחותה מעשרה, אף כאן עשרה.

ואין עושין מעמד ומושב, ואין אומרים ברפת אבליים ותנחומי אבליים וברפת חתנים, ואין מזמני בשם, פחות מעשרה.

ואין עושין מעמד ומושב - למת. כשנושאין את המת לקברו, היו יושבים שבע פעמים לכבוד המת, ואומרים על כל פרק ופרק של הספד "עמדו יקרים צמודו, שבו יקרים שבו". ובבציר מעשרה לאו אורח ארעא.

ברפת אבליים - ברפת רחבה, שהיו אומרים ברכה כנגד אבליים, וברכה כנגד המנחמים וכו', כדמפורש בפרק קמא דכתובות דף ח.

ותנחומי אבליים - עומדים בשורה כשחוזרין מן הקבר ומנחמין את האבליים, ואין שורה פחותה מעשרה.

וברפת חתנים - שבע ברכות שאומרים לחתן.

ואין מזמני - כיון דבצי למימר "נברך אלהינו", בציר מעשרה לאו אורח ארעא.

ובקרקעות תשעה וכהן, ואדם פיוצא בהן.

והקרקעות - של הקדש, הבא לפדותן צריך עשרה, ואחד מהן כהן, דעשרה כהני כתובים בפרשת הקדשות - שלשה בערכין ושלשה

מגילה

פרק ד'

בבהמה וארבעה בקרקעות.

ואדם פיוצא בהן - אם אומר דמי עלי, שמין אותו כעבד, ועבד אתקש לקרקעות, דכתיב (ויקרא כ"ה מו) "והתנחלתם אותם לבניכם". וכי היכי דבקרקעות בעינן עשרה וחד מנייהו כהן, הכי נמי באדם.

דהקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים. לא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד, ובנביא שלשה. היו שלשתן שלש פרשיות, קורין אחד אחד.

לא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד - שלא יטעה המתורגמן, שמתרגם על פה.

ובנביא שלשה - אם ירצה. ולא איכפת לן אם יטעה, דלא נפקא לן הוראה מנייהו.

ואם שלשתן שלש פרשיות - כגון "כי כה אמר ה' חנם נמפרתם", "כי פה אמר ה' מצרים ירד עמי בראשונה", "ויעתה מה לי פה נאום ה'" - הם שלש פרשיות בשלשה מקראות רצופים.

מדלגין בנביא ואין מדלגין בתורה. ועד כמה הוא מדלג? עד כדי שלא יפסוק המתורגמן.

מדלגין בנביא - מפרשה לפרשה, ואפילו מענין לענין.

ואין מדלגין בתורה - בשני ענינים, אבל בענין אחד מדלגין, כמו שהיה כהן גדול קורא ביום הכיפורים פרשת אחרי מות, ומדלג וקורא "אף בעשור".

עד שלא יפסיק התורגמן - המדלג, בין בתורה בענין אחד, בין בנביא ואפילו בשני ענינים, לא ישהא אלא בכדי שישלים המתורגמן לתרגם מה שהוא צריך לתרגם, שאין כבוד לציבור לעמוד שם בשתיקה.

ההמפטיר בנביא, הוא פורס על שמע, והוא עובר לפני התיבה, והוא נושא את כפיו.

המפטיר בנביא - מי שרגיל להפטיר בנביא, תיקנו חכמים שיהא הוא פורס על שמע ברכים.

והוא עובר לפני התיבה - להוציא את הרבים

מגילה

פרק ד'

יִסְתַּכְלוּ בוֹ, וּמִתּוֹךְ כֶּף יָבוֹאוּ לְהִסְתַּכַּל בְּיָדוֹ,
וְהִמְסַתְּכַל בַּפְּתָנִים כְּשֶׁנוֹשְׂאִים כַּפֵּיהֶן עֵינָיו
כַּהוֹת (חגיגה טז.) לְפִי שֶׁהִשְׁכִּינָה שׁוֹרָה בֵּין יָדֵיהֶם.

רַבִּי יְהוֹדָה אוֹמֵר: אִם מִי שֶׁהָיוּ יָדָיו צָבוּעוֹת
אֲסִיִּים וּפּוּאָה, לֹא יֵשֵׂא אֶת כַּפּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהָעַם
מִסְתַּכְּלִין בּוֹ.

אֲסִיִּים - צָבָעוּ דוֹמָה לְתַכְלֵת.

פּוּאָה - שְׂרָשִׁים אֲדוּמִים שְׂצוּבָעִים בָּהֶם אָדוּם.
וּמִסִּיק בַּגְמָרָא שֶׁאִם הָיָה דָשׁ בְּעִירוֹ, כְּלוּמַר:
רָגִיל עִמָּהֶם וְכוּלָם יוֹדְעִים בְּמוֹמִין שֵׁשׁ בּוֹ אוֹ
בַּצָּבָע שֶׁבְּיָדוֹ, אוֹ שְׂרֹב אֲנָשִׁי הָעִיר מְלַאכְתָּן
בְּכֶף, מוֹתֵר, דְּשׁוּב אֵין מִסְתַּכְּלִים בּוֹ.

ח הָאוֹמֵר "אֵינִי עוֹבֵר לִפְנֵי הַתִּיבָה
בַּצָּבוּעִין", אִם בְּלִבָּנִים לֹא יַעֲבֹר. "בְּסִנְדֵּל אֵינִי
עוֹבֵר", אִם יָחַף לֹא יַעֲבֹר.

אִם בְּלִבָּנִים לֹא יַעֲבֹר - חֲזִישִׁינָן שְׂמָא מִינּוֹת
נִזְרָקָה בּוֹ, דְּעוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה מְקַפִּידִין בְּכֶף.

הָעוֹשֶׂה תַפְּסִילָתוֹ עֲגוּלָה, סִכְנָה וְאֵין בָּהּ מִצְוָה.

הָעוֹשֶׂה תַפְּסִילִין שֶׁבְּרָאשׁוֹ עֲגוּלוֹת - כְּאֶגוֹז
אוֹ כְּבִיצָה.

סִכְנָה - שְׁלֹא תִיכְנֶס בְּרָאשׁוֹ.

וְאֵין בָּהּ מִצְוָה - דְּתַפְּסִילִין מְרֻבָּעוֹת הִלָּכָה
לְמִשָּׁה מְסִינִי.

נִתְּנָה עַל מִצְחוֹ אוֹ עַל פִּסְ יָדוֹ, הָרִי זֶה דָּרֶךְ
הַמִּינּוֹת.

הָרִי זֶה דָּרֶךְ מִינּוֹת - שְׁבוּזִים דְּכָרִי חֲכָמִים
וְהוֹלְכִים אַחֵר מִשְׁמַעוֹת הַמִּקְרָא, וְאוֹמְרִים "בֵּין
עֵינֶיךָ" מִקֵּשׁ, "עַל יָדְךָ" מִקֵּשׁ. וְחֲכָמִים לְמַדּוֹ
בַּגְזִירָה שָׁנָה "בֵּין עֵינֶיךָ" - בְּמִקּוֹם שֶׁעַר
שֶׁבְּרָאשׁ, מִקּוֹם שֶׁמַּחֲוֹ שֶׁל תִּינוֹק רּוֹפֵס, "עַל
יָדְךָ" - בְּגוֹבַה הַיָּד, קִיבּוּרַת בְּרָאשׁ הַזְּרוּעַ,
שֶׁתָּהָא כְּנֶגֶד הַלֵּב.

צִיפֶן זָהָב, וְנִתְּנָה עַל בֵּית אוֹנְקִלִי שְׁלוֹ, הָרִי זֶה
דָּרֶךְ הַחִיצוֹנִים.

צִיפֶן זָהָב וְכו' - וְהַפְּתוּב אוֹמֵר (שְׁמוֹת י"ג ט)
"לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת ה' בְּפִיךָ" - מִן הַמּוֹתֵר
בְּפִיךָ, שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל מַעֲזֵר בְּהִמָּה טְהוֹרָה, וְלֹא

מגילה

פרק ד'

בְּקִדּוּשַׁת הַשֵּׁם בְּתַפְּסִילָה, הוֹאִיל וּמִמְצִיא אֶת
עַצְמוֹ לְהַפְטִיר דִּהְיוּ דְּכָר שְׂאִינוּ כְּבוֹדוֹ, תִּקְנּוּ לוֹ
אֶת זֶה לְכְבוֹדוֹ.

וְאִם הָיָה קֶטָן, אָבִיו אוֹ רַבּוֹ עוֹבְרִין עַל יָדוֹ.

וְאִם הָיָה קֶטָן - שְׂאִינוּ יָכוֹל לַעֲבֹר לִפְנֵי
הַתִּיבָה, וְלֹא לְפָרוֹס עַל שְׂמַע.

אָבִיו אוֹ רַבּוֹ - עוֹבְרִים לִפְנֵי הַתִּיבָה.

עַל יָדוֹ - בְּשִׁבְלִיו.

ח קֶטָן קוֹרֵא בַתּוֹרָה וּמִתְרַגֵּם, אָבִל אֵינוֹ
פוֹרֵס עַל שְׂמַע וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתִּיבָה וְאֵינוֹ
נוֹשֵׂא אֶת כַּפּוֹ.

קֶטָן קוֹרֵא בַתּוֹרָה - וְיֵשׁ מִן הַגְּאוּנִים שֶׁאִמְרוּ
דְּנָקָא מִשְׁלִישִׁי וְאֵילָף.

אָבִל אֵינוֹ פּוֹרֵס עַל שְׂמַע - לְפִי שֶׁהוּא בָּא
לְהוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יָדֵי חוֹבְתָן, וְכָל שְׂאִינוּ חֲזִיב
בְּדְּכָר אֵינוֹ מוֹצִיא אֶת הָרַבִּים יָדֵי חוֹבְתָן.

וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפּוֹ - אִם הוּא כָהֵן, שְׂאִין
כְּבוֹד לַצִּיבוּר שִׁיְהִיו כְּפּוֹפִין לְכַרְכְּתוֹ.

פּוֹחֵחַ פּוֹרֵס אֶת שְׂמַע וּמִתְרַגֵּם, אָבִל אֵינוֹ
קוֹרֵא בַתּוֹרָה וְאֵינוֹ עוֹבֵר לִפְנֵי הַתִּיבָה וְאֵינוֹ
נוֹשֵׂא אֶת כַּפּוֹ.

פּוֹחֵחַ - בְּגִדְיוֹ קְרוּעִים וְזִרְעוּתָיו נִרְאִים מִבְּחוּץ.
"עָרוֹם וְיָחַף" (ישעיה כ"ב) מִתְרַגְּמִין "פְּחִיחַ
וְיָחַף".

פּוֹרֵס עַל שְׂמַע - שֶׁהָרִי הוּא מְחוּיֵּיב בְּדְּכָר.

אָבִל אֵינוֹ קוֹרֵא בַתּוֹרָה - מִפְּנֵי כְבוֹד הַתּוֹרָה,
וְכֵן לִפְנֵי הַתִּיבָה וְכֵן לְנִשְׂיַאת כַּפִּים, מִפְּנֵי שֶׁגִּנְאִי
הוּא לַצִּיבוּר.

סוּמָא פּוֹרֵס אֶת שְׂמַע וּמִתְרַגֵּם. רַבִּי יְהוֹדָה
אוֹמֵר: כֹּל שֶׁלֹּא רָאָה מְאוּרוֹת מִיָּמָיו, אֵינוֹ פּוֹרֵס
עַל שְׂמַע.

ח כָּהֵן שֵׁשׁ בְּיָדָיו מוּמִין, לֹא יֵשֵׂא אֶת כַּפּוֹ.

כָּהֵן שֵׁשׁ בְּיָדָיו מוּמִין - וְכֵן בְּפָנָיו אוֹ בְּרַגְלָיו.

לֹא יֵשֵׂא אֶת כַּפּוֹ - שְׂאִין הַפְּתָנִים רִשְׁאִין
לַעֲלוֹת בְּסִנְדִּלִּיהֶן לְדוּכָן, וְאִם יֵשׁ מוּמִין בְּרַגְלָיו

מגילה

פרק ד'

מַעֲשֵׂה רָאוּבוֹן נִקְרָא וְלֹא מִיתְרָגֵם. מַעֲשֵׂה תִמָּר נִקְרָא וּמִיתְרָגֵם.

מַעֲשֵׂה אַמְנוֹן וְתִמָּר נִקְרָא וּמִיתְרָגֵם - וְלֹא חִיִּישִׁינָן לִיקְרִיָּה דְדוֹד. וְהוּא דְלֹא כְּתִיב אַמְנוֹן בֶּן דוֹד, כְּדָבָעִינָן לְמִימָר לְקַמָּן.

מַעֲשֵׂה עֲגֹל הָרֵאשׁוֹן נִקְרָא וּמִיתְרָגֵם, וְהַשְּׁנִי נִקְרָא וְלֹא מִיתְרָגֵם.

מַעֲשֵׂה עֲגֹל הָרֵאשׁוֹן נִקְרָא וּמִיתְרָגֵם - וְלֹא חִיִּישִׁינָן לִיקְרָא דִישְׂרָאֵל.

מַעֲשֵׂה עֲגֹל הַשְּׁנִי - מִן (שְׁמוֹת ל"ב כא) "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֱרֹן עַד "וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת הָעָם וַגּו'" (שְׁמוֹת ל"ב כה), וּפְסוּק "וַיִּגְדֹּף ה'" אֶת הָעָם" (שְׁמוֹת ל"ב לה) - כָּל אֵלּוּ נִקְרָאִים וְלֹא מִיתְרָגְמִין, מִשּׁוּם יִקְרָא דְאֱהֱרֹן.

בִּרְכַּת כֹּהֲנִים, מַעֲשֵׂה דוֹד וְאַמְנוֹן, לֹא נִקְרָאִין וְלֹא מִיתְרָגְמִין.

בִּרְכַּת כֹּהֲנִים - נִקְרָאִים וְלֹא מִיתְרָגְמִין מִשּׁוּם דְּאִית בֵּיה "יֵשָׁא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ", שְׁלֹא יֹאמְרוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹשֵׂא פָנִים, וְהֵן אֵינָן יוֹדְעִים שְׂכָדָי הֵן יִשְׂרָאֵל לְשֵׁאת לָהֶם פָּנִים.

מַעֲשֵׂה דוֹד וְאַמְנוֹן - לֹא נִקְרָאִים בִּהְפָּטְרָה, וְלֹא מִיתְרָגְמִין כָּל אוֹתָן פְּסוּקִים שְׂכָתוּב בָּהֶם אַמְנוֹן בֶּן דוֹד. אַבְל אוֹתָן שְׁנֵאמַר בָּהֶן אַמְנוֹן סָתֵם, הָא אֲמַרִינָן לְעִיל מַעֲשֵׂה אַמְנוֹן וְתִמָּר נִקְרָא וּמִיתְרָגֵם.

אֵין מִפְטִירִין בְּמַרְכָּבָה, וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר.

אֵין מִפְטִירִין בְּמַרְכָּבָה - דִּילְמָא אֲתִי לְשִׁיולִי וּלְעִיּוּגֵי בָּה.

וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר - וְהִלְכָּה כְּמוֹתוֹ.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֵין מִפְטִירִין בְּ"הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַיִם".

אֵין מִפְטִירִין בְּהוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַיִם - חִזְקִיָּהוּ ט"ז, מִשּׁוּם יִקְרָא דִירוּשָׁלַיִם. וְאֵין הִלְכָּה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר.

מגילה

פרק ד'

מִזְהָב.

וַיִּתְּנָה עַל בֵּית אוֹנְקְלִי - עַל בֵּית יוֹד הַמְּלָבוּשׁ מִבְּחוּץ, וְהַכְּתוּב אוֹמֵר "לֶךְ לְאוֹת", וְלֹא לְאַחֲרִים לְאוֹת.

הָרִי זֶה דֶּרֶךְ הַחִיצוֹנִים - בְּנֵי אָדָם הַהוֹלְכִים אַחֲרֵי דַעְתָּם, חוּץ מִדַּעַת הַחֲכָמִים.

הָאוֹמֵר "יִבְרָכֶיךָ טוֹבִים", הָרִי זֶה דֶּרֶךְ הַמִּינּוֹת.

יִבְרָכֶיךָ טוֹבִים הָרִי זֶה דֶּרֶךְ מִינּוֹת - שְׁצָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְצַרְף עִמָּהֶם פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַגּוּדַת תַּעֲנִיּוּתֵיהֶם, שְׁהָרִי חִלְבָּנָה רִיחָה רַע, וּמִנְאָה הַכְּתוּב עִם סִמְכֵי הַקְטוֹרֶת.

"עַל קֵן צִיפּוֹר יִגִּיעוּ רַחֲמֶיהָ", "וְעַל טוֹב יִזְכָּר שְׁמָה", "מוֹדִים מוֹדִים", מִשְׁתַּקִּין אוֹתוֹ.

עַל קֵן צִיפּוֹר יִגִּיעוּ רַחֲמֶיהָ - כְּמוֹ שֶׁהִגִּיעוּ רַחֲמֶיהָ עַל קֵן צִיפּוֹר, וְגִזְרָתָהּ "לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים" (דְּבָרִים כ"ב ו), כֵּן חוּס וְרַחֵם עַלֵינוּ, מִשְׁתַּקִּין אוֹתוֹ, שְׁעוֹשֶׂה מִצְוֹתָיו שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רַחֲמִים, וְהֵם אֵינָן אֵלָּא גִזְרֹת.

וְעַל טוֹב יִזְכָּר שְׁמָה - עַל טוֹבָתָהּ נּוֹדָה לָהּ, מִשְׁתַּקִּין אוֹתוֹ, שְׁאֵנוּ חֲטִיבִים לְכַרְךָ עַל הָרָעָה כְּשֶׁם שְׁמִכְרִכִין עַל הַטּוֹבָה.

מוֹדִים מוֹדִים - דְּמַחֲזִי כְּשִׁתִּי רְשׁוּיּוֹת, כְּמוֹדָה וּמִקְבֵּל עָלָיו שְׁנֵי אֲלֹהוֹת.

הַמְּכַנֶּה בְּעֲרִיּוֹת, מִשְׁתַּקִּין אוֹתוֹ.

הַמְּכַנֶּה בְּעֲרִיּוֹת - שְׁדוֹרֵשׁ פְּרִשָּׁה שֶׁל עֲרִיּוֹת בְּלִשׁוֹן כְּנוּי, שְׁאוֹמֵר דְּלֹא בְּעֲרִיּוֹת מִמֶּשׁ דְּבַר הַכְּתוּב, אֵלָּא שְׁלֹא יִגְלֶה קְלוֹן אָבִיו וְקְלוֹן אִמּוֹ בְּרַבִּים.

הָאוֹמֵר "וּמִזְרַעֲךָ לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֶּלֶךְ" - "וּמִזְרַעֲךָ לֹא תִתֵּן לְאַעֲבָרָא בְּאַרְמְיוּתָא", מִשְׁתַּקִּין אוֹתוֹ בְּגִזְיָפָה.

וּמִזְרַעֲךָ לֹא תִתֵּן לְאַעֲבָרָא בְּאַרְמְיוּתָא - לֹא תִבּוֹא עַל הַגּוֹיָה וְתוֹלִיד בֶּן לְעִבּוּדָה וְרָה.

מִשְׁתַּקִּין אוֹתוֹ בְּגִזְיָפָה - שְׁעוֹקֵר הַכְּתוּב מִמִּשְׁמַעוֹתוֹ, וְנוֹתֵן כֶּרֶת לְבֹא עַל הַגּוֹיָה, וּמִחֲטִיבוֹ חֲטָאת עַל הַשּׁוֹגֵג.

